

[Ellinger.]

været naturligt, om Ministeren var mødt frem med et Forslag til Forbedring af de Forhold, der vedrører Flaaden, til Afhjælpning af de Skavanker, som Ministeren med saa stor Styrke gør gældende, at Flaaden i Øjeblikket lider under.

Det foreliggende Lovforslag har en intim Forbindelse med det Afrustningsforslag, Regeringen har fremsat i Folketinget. Nu er det jo ikke Lejligheden her at drøfte dette Afrustningsforslag, men det vil ikke alene være naturligt, det er i Virkeligheden uundgaaeligt at beskæftige sig lidt med den Afrustningstanke, paa hvilken dette Forslag hviler. Statsministeren har som bekendt været i Genève og dér den 4. September holdt en Tale. Da jeg i September Maaned opholdt mig i Udlandet, har jeg alene ved at læse store udenlandske Blade kunnet følge Forhandlingerne i Genève, men jeg kan ikke sige, at disse Blade, der i øvrigt gav meget indgaaende Fremstillinger af Forhandlingerne i Genève, har beskæftiget sig meget med Statsministerens Fremtræden paa Talerarenaen dernede. I et Blad stod der: „Den danske Statsminister, Hr. Stauning, har talt“. Punktum. I et andet Blad stod der, at han udtalte sig om de økonomiske Spørgsmaal i Europa og udtalte Haabet om, at Afrustningskommissionen til næste Aar havde afsluttet sit Arbejde. Punktum. Ja, mere opsigtsvækkende var det ikke, og naar man læser Talen igennem, hvad vi har haft Lejlighed til, da den er tilstillet Rigsdagens Medlemmer, kan man egentlig ikke undre sig over, at dens Indhold ikke har kunnet gøre nogen større Virkning i en Forsamling af Personer, som selv er Talere, og som Dag efter Dag i lang Tid maa høre paa hinandens Taler.

Hvad Forsvarsvæsenet angaar, da siges der i dette det korteste Afsnit af Talen, at det er Regeringens Hensigt at stille Forslag om en Omdannelse af Hæren og Flaaden til militært organiserede Styrker, hvis Formaal skal være i Krise- og Krigstider at vaage over vore Grænser og føre Tilsyn med vore Farvande — *exercer une surveillance dans nos eaux*, blev der sagt paa Fransk —, og dette syntes hentet fra den paagældende Haagerkonventions Artikel 25. Det er godt, at Ministeren kort efter udtaler, at vi her i Landet „naturligvis er besluttede paa at organisere vore land- og sømilitære Styrker paa en saadan Maade, at de er fuldt tilstrækkelige til at opfylde de Forpligtelser, som maatte kunne komme til at paahvile os i Henhold til Neutralitets-

overenskomsterne af 1907, eller som maatte være en naturlig Følge af vor Stilling som Medlem af Folkenes Forbund.“

Hvis denne Tale overhovedet har sat nogen Tanke i Bevægelse hos nogen af Tilhørerne, saa maatte det være en Forundring over, at Danmark hidtil har haft en Hær og en Flaade, der ikke var militært organiserede Styrker — anden Mening har de ikke kunnet finde i Ordene. Saa har de altsaa faaet at vide, at den nuværende Regering vil søge at afhjælpe denne Mangel, og det har forhaabentlig vakt Forsamlingens Tilfredshed. Men hvorfor citerede Ministeren ikke hele det paagældende Stykke af Artikel 25? Thi der staar jo deri, at et neutralt Land skal føre dette Tilsyn *pour empêcher dans ses ports ou rades et dans ses eaux toute violation des dispositions qui précèdent* — eller paa Dansk: føre et Tilsyn for at forhindre i sine Havne eller Rede eller paa sit Søterritorium enhver Krænkelser af de i de foregaaende Artikler nævnte Bestemmelser. Statsministeren kan naturligvis sige, at dette ogsaa var hans Mening, og det kunde nu være interessant at faa at vide, om Forsvarsministeren vil hævde dette og gøre det gældende ude i de brede Befolkningslag, som jo gerne hører Ministeren, dette, at Danmark ikke kan komme udenom, at det har denne Pligt. Men ser vi paa det nærværende Forslag, saa vil jeg spørge ham, hvorvidt dette Forslag skal være skikket til at sætte Danmark i Stand til at opfylde den i Konvention V, Artikel 5, af os overtagne Forpligtelse til *ikke at finde os i*, at der begaaes Neutralitetskrænkelser paa dets Landterritorium.

Hvad saa vor Stilling som Medlem af Folkenes Forbund angaar, da foreligger der utvetydige Udtalelser derom, og jeg tillader mig nu at spørge den højtærede Forsvarsminister, om han tiltræder dem, eller om han mener at kunne gaa imod og føre vort Folk imod dem, naar

1. Lloyd George allerede i 1920 som Premierminister udtalte i det engelske Underhus:

„Forbundsmagterne kan ikke hjælpe den Stat, som ikke vil kæmpe selv.“

2. Den socialdemokratiske Belgier Vandervelde, i sin Tid Udenrigsminister, siger:

„Ethvert Land er forpligtet til at straffe Handlinger, der strider imod Neutraliteten, og som er begaaet paa dets Territorium. Enhver anden Handling gør den til medskyldig med den krigsførende; det er ikke nok at gøre Skinmodstand. Den internationale Hjælp kan ikke ydes et Land, der, naar det bliver angrebet, hævder, at det ikke vil yde nogen Mod-